

Åbent samråd den 8. november 2006 i Folketingets Kulturudvalg om rådsmøde (uddannelse, ungdom og kultur) den 13.-14. november 2006

Kulturministerens talepapir vedr. dagsordenen for rådsmødet (uddannelse, ungdom og kultur) den 13.-14. november 2006

Tak hr. formand – og tak for indkaldelsen til samråd om dagsordenen for rådsmødet (uddannelse, ungdom og kultur) den 13.-14. november.

På kulturdelen for rådsmødet er der 4 dagsordenspunkter, hvoraf jeg har **forhandlingsoplæg til 1 af punkterne**. Det drejer sig om forslag til revision af direktivet tv uden grænser, som i det fremsendte samlenotat står som det første dagsordenspunkt.

Da vi mødtes i maj forud for det forrige rådsmøde orienterede jeg om forslaget. Dengang var der betydelig usikkerhed om, hvad forslaget helt konkret ville indebære.

Den usikkerhed er i det forløbne halve årstid blevet væsentlig reduceret, og det finske formandskab lægger op til, at der på rådsmødet den 13. november træffes en generel indstilling – altså at vi får en foreløbig politisk aftale om forslaget. Der er imidlertid fortsat en række væsentlige punkter, hvor der stadig er betydelig uenighed blandt medlemslandene, så det er langt fra sikkert, at det vil lykkes at nå til enighed på rådsmødet.

Udvidelse af anvendelsesområdet

Direktivforslagets hovedformål er et ”modernisere” det eksisterende tv-direktiv, så det forholder sig til den konvergensudvikling, der sker på medieområdet i disse år, hvor begrebet ”tv” er blevet langt mindre entydigt, end det var, da man vedtog det gældende direktiv.

Fremover skal de grundlæggende principper i tv-direktivet således ikke alene gælde for traditionelt tv, men også for såkaldte on demand tjenester. Det er tjenester, som ofte har samme indhold som tv-programmer – f.eks. film i en video-on-demand tjeneste – og som man f.eks. henter over Internettet.

Det handler altså om at regulere tjenester, der ligner hinanden, på nogenlunde samme måde. Det er aktuelt, fordi medieudviklingen fører til, at vi kan hente det samme indhold på mange forskellige måder – over Internettet, på mobiltelefonen osv.

Der er bred enighed imellem medlemslandene om det hensigtsmæssige i udvidelsen af direktivets anvendelsesområde. En række lande – inklusive Danmark – har dog peget på vigtigheden af, at der bliver en klar og operationel afgrænsning af direktivets anvendelsesområde. Fra dansk side vil vi under de videre forhandlinger i Bruxelles fortsat støtte bestræbelserne på at definere de tjenester, som skal omfattes, så præcist som muligt, så de begrænser sig til tv-lignende indhold og ikke kommer til at gælde for weblogs og den slags indhold, som brugerne selv laver, og som ikke har et kommercielt indhold. Det ser heldigvis ud til, at der kan nås til enighed om en fornuftig løsning på dette spørgsmål.

Regeringen vil derfor acceptere forslaget om at inkludere tv-lignende on demand tjenester i det reviderede direktiv under forudsætning af, at udvidelsen af anvendelsesområdet fastlægges tilstrækkelig præcist.

Jurisdiktion

Et andet væsentligt spørgsmål under forhandlingerne vedrører det såkaldte senderlandsprincip.

Kommissionens forslag går ud på at bevare status quo for så vidt angår jurisdiktion, dvs. afgørelsen af, hvilket lands love, en tv-station skal rette sig efter. Det er i dag senderlandsprincippet der gælder, og dette princip vil – som følge af den generelle udvidelse af direktivets anvendelsesområde - fremover også skulle gælde for on demand tjenester.

Regeringen støtter dette princip. Det handler jo om at skabe et indre marked på det audiovisuelle område. Derfor er det vigtigt, at det er klokkeklart, hvilke regler tjenesteudbydere skal rette sig efter. Det er det eneste håndterbare princip, og det har fra direktivets oprindelse været det grundlæggende princip.

En række medlemslande har udtrykt ønske om opblødning af det rene senderlandsprincip. På den baggrund har både Kommissionen og formandskabet fremlagt forslag, der giver medlemslandene mulighed for - under Kommissionens kontrol – at reagere over for egentlige omgåelsessituationer. Altså situationer, hvor et tv-selskab beviseligt har flyttet sig til et andet land med det formål at omgå et modtagerlands regler på tv-området – f.eks. reklameregler.

Det er ikke forslag, som regeringen vil modsætte sig, hvis de kan bidrage til at finde en fælles løsning i sagen.

Reklame og produktplacering

Et tredje væsentligt emne er reklamereglerne.

Der er lagt op til liberaliseringer af reklamereglerne i direktivet, specielt mht. hvor ofte programmerne må afbrydes af reklamer. Generelt er denne regering jo for liberalisering, og vi har da også i min tid gjort vores egne reklameregler mere liberale.

Men det gælder om at finde en balance mellem hensynet til udbydernes indtægtsmuligheder og seernes tolerancetærskel over for reklameafbrydelser. Regeringen synes ikke, der er behov for yderligere liberaliseringer på reklameområdet og finder derfor ikke, at Kommissionens forslag skal følges. Vi vil derfor under forhandlingerne arbejde for at bevare den nuværende direktivregel, der siger, at et program maksimalt må afbrydes 3 gange i timen.

I den forbindelse vil jeg lige minde om, at det er et minimumsdirektiv – det betyder, at vi kan indføre og bevare mere restriktive regler end dem, der står i direktivet. Den mulighed er der også i dag, og vi har benyttet os af den på reklameområdet, hvor vi f.eks. ikke tillader reklameafbrydelser af programmer – med ganske få undtagelser. Det kan vi altså også fortsat gøre.

Produktplacering er et nyt element i direktivet. De foreslåede regler om produktplacering er stort set identiske med sponsorreglerne – det vil sige, at indholdet og programsætningen af et program ikke må være påvirket af den, der leverer produktet, på en sådan måde, at det indvirker på tv-stationens ansvar og redaktionelle selvstændighed. Programmerne må ikke direkte opfordre til køb eller leje af de omtalte produkter, og produkterne må ikke fremhæves unødigt. Endelig skal seerne gøres opmærksom på produktplaceringen i begyndelsen og slutningen af programmet. Dette skal ikke mindst sikre større gennemsigtighed for forbrugerne.

Når Kommissionen foreslår at regulere produktplacering, er det bl.a. fordi der i stigende grad bliver konkurrence om reklamekronerne i de audiovisuelle medier – produktplacering under regulerede forhold vil kunne give en ekstra indtægt. Det skyldes også, at produktplacering allerede findes i f.eks. internationale film.

Der er imidlertid fra flere sider rejst spørgsmålstejn ved, om produktplacering kan reguleres tilstrækkelig effektivt til, at seerne bliver klare over, at der er tale om en form for reklame. Jeg tager disse bekymringer alvorligt og er på den baggrund indstillet på at konkludere, at der endnu ikke er opnået tilstrækkelig tillid til denne reklameform, til at den på nuværende tidspunkt bør introduceres systematisk i de europæiske lande.

Derfor vil jeg arbejde for, at forslaget ændres til et forbud mod produktplacering. Jeg vil dog tilføje, at skulle det ikke lykkes, så er der trods alt den fordel ved forslaget, at vi går fra et helt ureguleret område i europæisk mediepolitik til et reguleret.

Tilskyndelse til had

Der er bred enighed blandt medlemslandene om, at de regler, der gælder ifølge det eksisterende direktiv om beskyttelse af den menneskelige værdighed – som forbud mod racisme – også skal indføres i det kommende direktiv. Det går jeg ud fra, at vi uden problemer kan tilslutte os.

Europæiske værker ("kvoter")

Der er lagt op til, at kvotereglerne i det eksisterende direktiv – dvs. reglen om, at en vis andel af især fiktionsprogrammerne skal være europæiske – skal gælde "når det er muligt og med passende midler" for tv-lignende on demand tjenester i en anden form. Det kan f.eks. være, at on demand udbydere investerer i europæiske værker, eller at deres kataloger over film indeholder en vis andel europæiske værker. Efter regeringens opfattelse er det ikke hensigtsmæssigt at pålægge on demand tjenester sådanne forpligtelser.

Korte nyhedsindslag

Mit sidste punkt handler om retten til korte nyhedsindslag. Kommissionen foreslog oprindeligt, at lande, der allerede har nationale regler om at give tv-stationer ret til at få korte nyhedsindslag fra interessante begivenheder fra en tv-station, som har retten til begivenheden, også skal give sådanne korte nyhedsindslag til tv-stationer fra andre medlemslande.

Formandskabet har senere foreslået – og fået stor tilslutning, inkl. fra Kommissionen - til at indføre en obligatorisk ret for alle tv-stationer til at få disse korte indslag. Retten skal efter forslaget også gælde nationalt – uanset om det enkelte land i dag har egne regler, der giver ret til korte nyhedsindslag. Det forslag er regeringen imod. Som vi alle kan se på skærmen, bliver der udvekslet korte uddrag fra sådanne begivenheder, uden at vi behøver et regulere det. Efter min opfattelse er branchen bedst til at fastsætte betingelserne.

Vi vil derfor ikke støtte dette forslag, men i stedet foreslå, at vi går tilbage til Kommissionens oprindelige forslag eller en mere begrænset model (baseret på frivillighed).

De øvrige 3 dagsordenspunkter er **til orientering**, men jeg vil gerne nævne dagsordenspunkt 2 om Kommissionens henstilling om **digitalisering og online tilgængeliggørelse af kulturelt materiale og digital bevaring**.

Regeringen støtter det gode initiativ. Det er vigtigt, at de europæiske lande samarbejder om en digital udvikling, som kan være med til at eksponere den rige europæiske kulturarv, skabe konkurrencekraft og vidensbaseret økonomi.

Jeg vil gerne slå fast, at digitaliseringen og tilgængeliggørelsen af det kulturelle materiale naturligvis skal ske med respekt for ophavsretten. En mulig løsning på denne udfordring kunne være kollektive aftaler med rettighedshaverne.

Der er allerede taget initiativer nationalt, som falder godt i tråd med det europæiske initiativ: Jeg har således som opfølgning på medieforliget nedsat en arbejdsgruppe, hvis opgave er at udarbejde forskellige forslag til digitalisering af udvalgte, prioriterede dele af kulturarven, herunder DR arkiv. Forslagene skal blandt andet bidrage til at fremme samarbejde og synergi nationalt såvel som internationalt.

Alle medlemslande har som nævnt i samlenotatet modtaget Kommissionens henstilling positivt og forventes som en opfølgning at tilslutte sig de fremlagte rådskonklusioner.

Hvis udvalget er indforstået med det, vil jeg til slut – som ved tidligere samråd – også benytte mig af lejligheden til kort at berøre **UNESCO** og **Norden**.